

„Magyarországért táncolok”

Balassagyarmat. Markó Ivánnal, a január 29-én Balassagyarmat díszpolgára kitüntető címben részesült Kossuth-díjas táncművésszel beszélgettünk gyökerekről, hitről, Istenről, hazáról.

Szabó Andrea

- Balassagyarmaton még sokan emlékeznek nagyszülei boltjára, a Hegyi-féle „gyarmatáru-kereskedésre”. De tudjuk: hároméves volt, amikor családja elhagyta a várost. Milyen emlékei fűződnek Gyarmathoz?

- Igaz, hogy hároméves koromban elkerültem Pestre, de

utána 12 éves koromig minden szünetben eljött értem Hegyi Bandi nagybátyám és Balassagyarmaton vakációztam egy-két hétig a két unokatestvéremnél, Hegyi Zsuzsinál és Hegyi Bandinál. Hároméves koromból is örök halovány emlékeket: a házunkra emlékszem kívülről és az utcán álló gyerek kocsimra. 12 évesen azonban már sok minden

megragadt a városból. Aztán eltelt ötven esztendő, míg Majdán Béla barátom meghívására újra ellátogattam a szülővárosomba. Nem volt itt senkim. A nagybátyámék elköltöztek Székesfehérvárra, majd Budapestre, unokatestvéreim kimentek Párizsba. Még családi sírjaim sincsenek az itteni temetőben, mert a nagybátyám és az édesapám közvetlenül a háború után költöztek Balassagyarmatra. Édesanyámék tokaji származásúak voltak.

- Hol vannak akkor hát a gyökerei?

- Ez egy nagyon nehéz és nagyon egyszerű kérdés. A gyökereim a Jóisten, elsősorban és mindenek előtt. A másik gyökerem Magyarország, a magyar kultúra, a magyar művészet, s természetesen a családom. Aztán vannak városok, amelyeket szeretek. Balassagyarmatot, Győrt, Budapestet szeretem, a határon kívül pedig két várost. Párizst a kultúrája miatt, Jeruzsálemet a Jóisten miatt. De a gyökereim emberekben is vannak. Nagyon sok bennem az érzélem, még több az érzékenység és az intuíció, a megérezés. Szeretem és megérezem a jó embereket. A művészek, a táncosok - miután állandóan saját magukból alakítanak más karaktereket, szerepeket - figyelik a többi embert. A legkisebb szemrezdülésből, mozdulatból pontosan látják, ki milyen ember. Még akkor is, ha az az ember megjátssza magát vagy hazudik.

- A Kossuth-díj, az Erdemes Művész kitüntetés és számos elismerés mellett milyen érzés Balassagyarmat díszpolgárának lenni?

- A legegyszerűbben mondván: nagyon megtisztelő. Ha mélyebbre megyek, azt mondom, hogy hihetetlenül megrendítő érzelmileg, mert mindenemet odaadnám, ha az anyukám és az apukám megérte volna ezt, csak sajnos már nagyon régen elmentek. S a gyarmati díszpolgárság

nagyon komoly elégtétel is számomra. Hároméves korom óta táncolok. Elsősorban Magyarországot. Szinte mindenütt megfordultam már és külföldi kritikuskusok társasága bevásárolt a világ tíz legjobb táncosa közé. De a kulturális, érzelmi, emberi gyökereim ehhez az országhoz kötnek, itt szívtam magamba mindent. Egész életemben azt akartam, hogy ennek az országnak jó hírnevet szerezzek. Ez az ország én vagyok, ha lehet ezt így mondani.

- S mit jelent ön számára a zsidósága, az istenhite?

- A zsidóság avagy a Jóisten az értékrendemet jelenti. A zsidó-keresztény kultúrának van egy közös értékrendje: a Tízparancsolat, ami majdnem mindenki szerint betarthatatlan. De ha végignézed a napodat, hogy aznap mit csináltál jól vagy rosszul, van mihez mérned magad. Átgondolom éjszaka vagy este, hogyan lehet a rosszul csinált dolgokat kijavítani, s amit jól csináltam, megpróbálom holnap is tovább folytatni. Nekem a közös zsidó-keresztény értékrend nagyon fontos. A két történet egymásra épül. Nem véletlen, hogy Jézus is zsidó családba született. Jeruzsálem, mint város, mint látvány: az érzékekre ható isteni erő. A kövekben, az olajfákban, az ég fényeiben, a felhőkben, melyek a legelképezhetőbb és legmegdöbbentőbb alakzatúak, a szinte kézzel elérhető csillagokban érzékekre hatóan jelen van az Isten. Töményen, esszenciálisan, a természetben sugárzódik a jelenléte.

- Templomba jár?

- Igen, amikor úgy érzem, hogy szükségem van rá. Zsinagógába is és keresztény templomba is járok. Egy szokásom van: soha nem ülök le, mindig megállok az utolsó sor mögött, mert úgy érzem, hogy a Jóisten előtt nekem sosem szabad leülnöm. De mindent megteszek azért, hogy megfeleljek annak, amire kiválasztott.